

ÚVOD

Šetření úvěrových podmínek zachycuje názory bank na změnu nabídky a poptávky u úvěrů nefinančním podnikům a domácnostem. Tato informace shrnuje výsledky aktuálního kola šetření, tj. pohled bank na vývoj úvěrových podmínek v průběhu třetího čtvrtletí 2026 a jejich očekávání v uvedených oblastech pro čtvrté čtvrtletí 2026. Šetření proběhlo v období od 2. do 15. září 2026 a zúčastnilo se ho 19 bank, které mají rozhodující podíl na bankovním úvěrovém trhu.¹ Šetření ČNB o vývoji úvěrových podmínek bank je realizováno týmem složeným ze zástupců sekce měnové a sekce finanční stability a restrukturalizace.

¹ Šetření zahrnovalo 22 otázek, které se týkaly úvěrových standardů bank, podmínek spojených se schvalováním úvěrů a bankami vnímané poptávky po úvěrech včetně příslušných faktorů. Odpovědi na otázky jsou na agregované úrovni v textu a grafech vyjádřeny ve formě čistého procentního podílu. Ten je vypočten jako rozdíl mezi procentním tržním podílem na poskytnutých úvěrech v daném segmentu od bank, které uvedly zpřísnění standardů/podmínek (či pozorovaly růst poptávky) a procentním tržním podílem na poskytnutých úvěrech v daném segmentu od bank, které uvolnily standardy/podmínky (či zaznamenaly pokles poptávky). Kladná/záporná hodnota čistého procentního podílu indikuje souhrnné zpřísnění/uvolnění standardů, resp. podmínek či celkový růst/pokles poptávky po úvěrech. Data v excelovských souborech včetně dotazníku, slovníčku pojmů a metodických poznámek jsou dostupná na webových stránkách ČNB: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/setreni-uverovych-podminek-bank/>.

1 SHRUTÍ

Úvěrové standardy u úvěrů nefinančním podnikům banky ve třetím čtvrtletí 2026 nadále nezměnily. Poptávka podniků po úvěrech vzrostla v důsledku zvýšené potřeby financování provozního kapitálu, fixních investic, fúzí a akvizic podniků. Úroveň úrokových sazeb u podnikových úvěrů rovněž přispívala dle části trhu k růstu poptávky po úvěrech. Ve čtvrtém čtvrtletí banky očekávají další zvýšení poptávky po úvěrech doprovázené zhruba neměnností úvěrových standardů.

Poptávka po úvěrech na bydlení se snížila po předchozí rekordní produkci ovlivněné zpřísněním kritérií u investičních hypoték a

očekáváním růstu úrokových sazeb. K tomu přispělo i postupné zvyšování úrokových sazeb z hypoték. Úvěrové standardy se po předchozím zpřísnění u investičních hypoték nezměnily. Pro čtvrté čtvrtletí banky očekávají další snížení poptávky po úvěrech.

Stále příznivá úroveň úrokových sazeb a financování výdajů za zboží dlouhodobé spotřeby přispěly k dalšímu nárůstu poptávky po úvěrech na spotřebu. Úvěrové standardy a podmínky banky v tomto segmentu úvěrového trhu nezměnily. Menší část bankovního trhu očekává zvýšení poptávky i ve čtvrtém čtvrtletí.

2 VÝVOJ ÚVĚROVÝCH STANDARDŮ A POPTÁVKY PO ÚVĚRECH

2.1 NEFINANČNÍ PODNIKY

Úvěrové standardy banky u úvěrů nefinančním podnikům neměly a poptávka po úvěrech rostla

Úvěrové standardy představující vnitřní kritéria nastavení úvěrové politiky bank se ve třetím čtvrtletí 2026 u úvěrů podnikům nezměnily. Uvedený vývoj byl patrný u velkých i menších podniků a u úvěrů všech splatností. Ve směru uvolnění standardů však působila zvýšená konkurence bank u menších podniků (10 % čistého tržního podílu). I přes celkovou neměnnost úvěrových standardů bankovní trh přizpůsobuje nabídku úvěrů jednotlivým klientům s ohledem na dopad externích faktorů spojených zejména s volatilními cenami komodit na jejich finanční situaci a výhled určitých odvětví. Pro čtvrté čtvrtletí 2026 banky nadále neočekávají významnější změnu úvěrových standardů u podnikových úvěrů. Necelá třetina trhu však předpokládá od roku 2027 jejich možné uvolnění u úvěrů malým a středním podnikům.

Celkové úvěrové podmínky představující vzájemná ujednání mezi bankou a klientem se rovněž v souhrnu nezměnily. V jejich struktuře banky uvolnily požadavky na splatnost úvěrů, zatímco neúrokové poplatky zvýšily (29 %, resp. 19 % čistého tržního podílu). Současně byl ve sledovaném období zaznamenán tlak na pokles průměrných úrokových marží u úvěrů velkým podnikům, a tím na uvolnění úvěrových podmínek v tomto segmentu (17 % čistého tržního podílu).

Poptávka podniků po úvěrech se ve třetím čtvrtletí letošního roku obdobně jako v předchozím období zvýšila u 16 % bankovního trhu. Dle vnímání bank vzrostla poptávka po úvěrech u velkých podniků a u všech typů úvěrů z hlediska splatnosti. K růstu poptávky přispívala zvýšená potřeba financování provozního kapitálu, fixních investic, fúzí a akvizic podniků (25 %, resp. 12 % a 12 % čistého tržního podílu). Část bankovního trhu vnímá určitý nárůst poptávky po provozním financování, kde se podniky snaží více předzásobit vzhledem k výpadkům v dodavatelských řetězcích, kolísajícím cenám některých komodit a zároveň se snaží udržovat dostatečnou likviditní rezervu ve formě částečně nečerpaných úvěrových rámců. Poptávka po financování fixních investic je nepříznivě ovlivňována nejistotami na globálních trzích. Na druhou stranu ESG nadále patří dle části trhu mezi významné faktory růstu úvěrové poptávky a podněcuje firmy k investicím v souladu s přísnějšími požadavky v této oblasti. Úroveň úrokové sazby nadále působila na zvýšení poptávky po úvěrech, což vnímalo 16 % bankovního trhu. Podle zbývajících částí trhu působí aktuální úroveň úrokových sazeb z úvěrů podnikům na poptávku po úvěrech neutrálně. Obdobně působila na rozdíl od minulého období i emise podnikových dluhopisů. Celkově je poptávka po úvěrech stimulována růstem HDP a průmyslové produkce, což tlumí dopad vyšší nejistoty na trhu. Pro čtvrté čtvrtletí letošního roku banky očekávají pokračující růst poptávky v rozsahu 21 % čistého tržního podílu.

2.2 DOMÁCNOSTI

Poptávka po úvěrech na bydlení se po silné produkci ve druhém čtvrtletí a postupném zvyšování úrokových sazeb z hypoték snížila

Úvěrové standardy u úvěrů na bydlení banky po zpřísnění kritérií u investičních hypoték ohledně nižšího 70% LTV a 7násobku zadlužení vůči čistým ročním příjmům žadatele ve třetím čtvrtletí nezměnily a obdobný vývoj očekávají i pro čtvrté čtvrtletí letošního roku. Ve směru zpřísnění standardů však působily zvýšené náklady financování bank vlivem nárůstu tržních úrokových sazeb s delší splatností (20 % čistého tržního podílu) a dále vnímání rizik spojených s očekáváním ekonomické situace, a to zejména s rostoucí inflací, úrokových sazeb a nezaměstnaností (6 % čistého tržního podílu).

Úvěrové podmínky úvěrů na bydlení se u menší části bankovního trhu v souhrnu zpřísnily (7 % trhu). V tom se ve stejném rozsahu projevovalo zvýšení úrokové marže u rizikovějších úvěrů. Naopak průměrné úrokové marže bank u úvěrů na bydlení dále poklesly (14 % čistého tržního podílu) a působily ve směru uvolnění úvěrových podmínek, neboť nárůst tržních úrokových sazeb s delší splatností se do úrokové sazby z hypoték promítá postupně. Nižší marže jsou tak u části trhu důsledkem rostoucích cen zdrojů na bankovním trhu a velkého konkurenčního tlaku, který limituje plně promítnutí nákladů bank do ceny hypoték.

Poptávka domácností po úvěrech na bydlení se po předchozím zvyšování ve třetím čtvrtletí poprvé od počátku roku 2023 snížila (11 % čistého tržního podílu). Pokles poptávky po úvěrech byl však mírnější oproti očekávání bank. Ve snížení poptávky se projevovalo odeznění přechodné rekordní produkce v reakci na zpřísnění kritérií investičních hypoték a postupné zvyšování úrokových sazeb z hypoték (46 % čistého tržního podílu bankovního trhu). Poprvé od počátku roku 2023 poptávku výrazněji nepodporovaly vyhlídky realitního trhu, což je v souladu se zpomalením růstu cen rezidenčních nemovitostí. Pokles poptávky banky očekávají i ve čtvrtém čtvrtletí, a to v rozsahu 64 % bankovního trhu. Uvedený vývoj se promítá ve snížení objemů nových úvěrů na bydlení, ty se však z dlouhodobého pohledu stále pohybují na vysokých hodnotách.

Banky neměnily úvěrové standardy u úvěrů na spotřebu a poptávka dále rostla u více než poloviny trhu

U úvěrů na spotřebu banky úvěrové standardy a podmínky ve třetím čtvrtletí nezměnily. Ve směru uvolnění podmínek působil pokles průměrné úrokové marže zejména vlivem dobíhající letní kampaně (26 % čistého tržního podílu). Poptávka dále rostla v rozsahu

61 % bankovního trhu, což převýšilo očekávání bank. K uvedenému vývoji přispívala stále příznivá úroveň úrokových sazeb v tomto segmentu úvěrového trhu, zvýšené spotřební výdaje domácností (auto, nábytek apod.) a přetrvávající solidní spotřebitelská důvěra (26 %, resp. 18 % a 18 % čistého tržního podílu). Ve čtvrtém čtvrtletí se očekává zpřísnění úvěrových standardů doprovázené již méně výrazným růstem poptávky po úvěrech (18 %, resp. 12 % čistého tržního podílu).

V segmentu úvěrů živnostníkům se nastavení úvěrových standardů nezměnilo a poptávka po úvěrech dále vzrostla (37 % čistého tržního podílu). Pro čtvrté čtvrtletí 2026 banky rovněž neočekávají změnu standardů, zhruba polovina trhu však předpokládá pokračující růst poptávky po úvěrech.

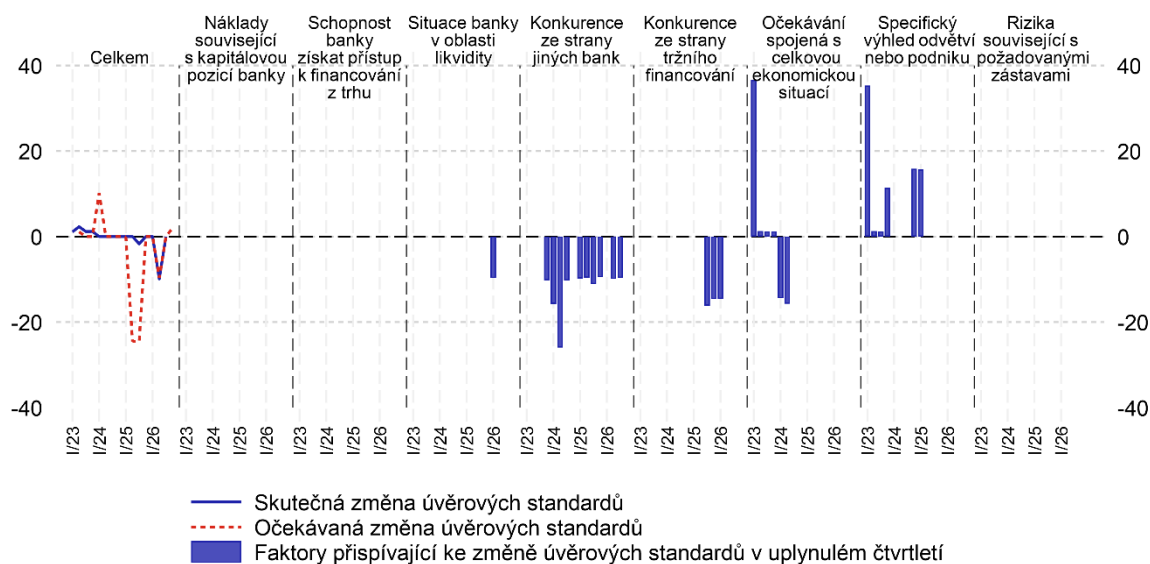
Dodatečné otázky týkající se očekávaných úvěrových ztrát naznačují, že obdobně jako v předchozím období část bankovního trhu očekává zvýšení míry úvěrových ztrát v následujícím období (15 % u úvěrů podnikům, 8 % u úvěrů na bydlení a 4 % u úvěrů na spotřebu). Oproti předchozímu období došlo k mírnému zvýšení u úvěrů na bydlení.

3 GRAFICKÉ VYJÁDŘENÍ PODMÍNEK NABÍDKY A POPTÁVKY V SEGMENTECH

Graf 1

Změny úvěrových standardů bank u úvěrů nefinančním podnikům (otázky 1, 2 a 6)

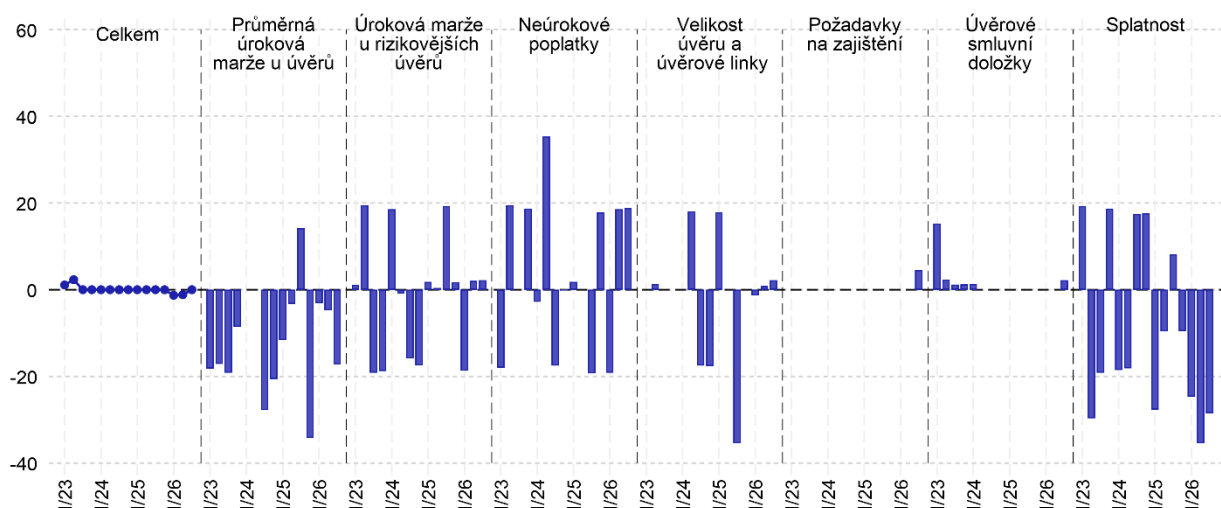
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 2

Změny podmínek při schvalování úvěrů nefinančním podnikům (otázka 3)

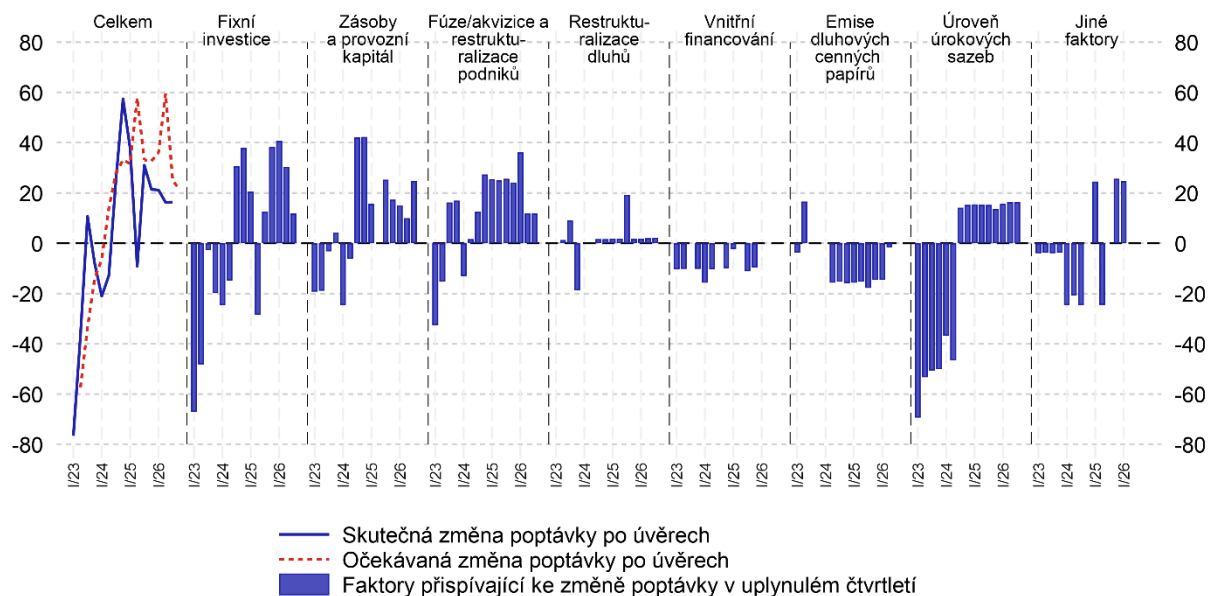
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 3

Změny poptávky nefinančních podniků po úvěrech (otázky 4, 5 a 7)

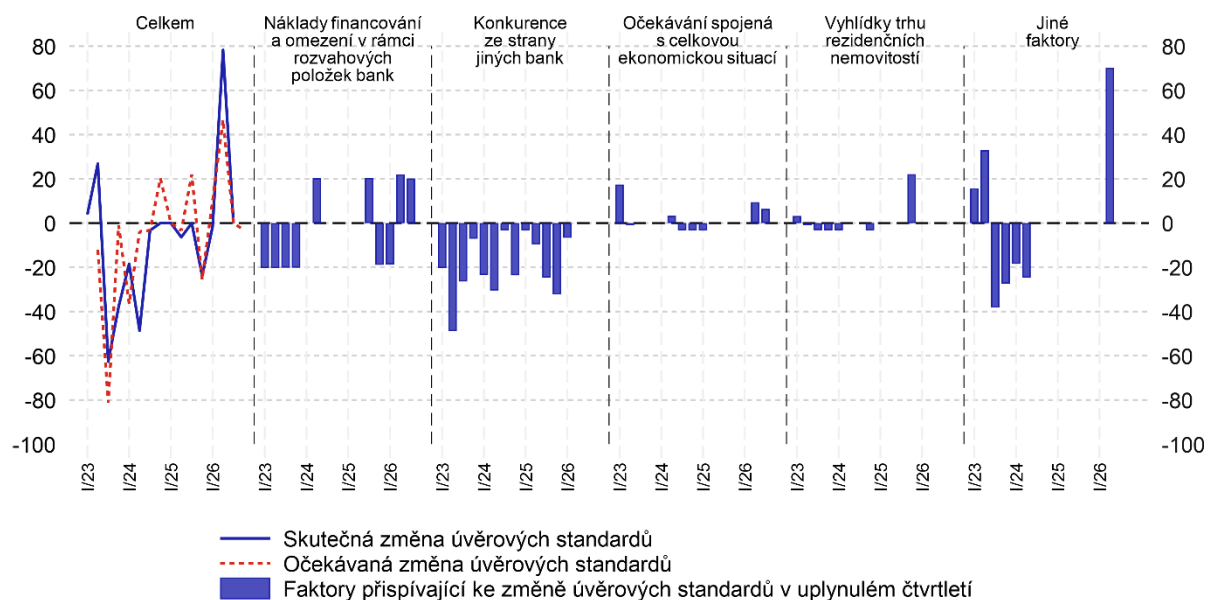
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = růst poptávky, záporná hodnota = pokles poptávky)

Graf 4

Změny úvěrových standardů bank u úvěrů na bydlení (otázky 8, 9 a 16)

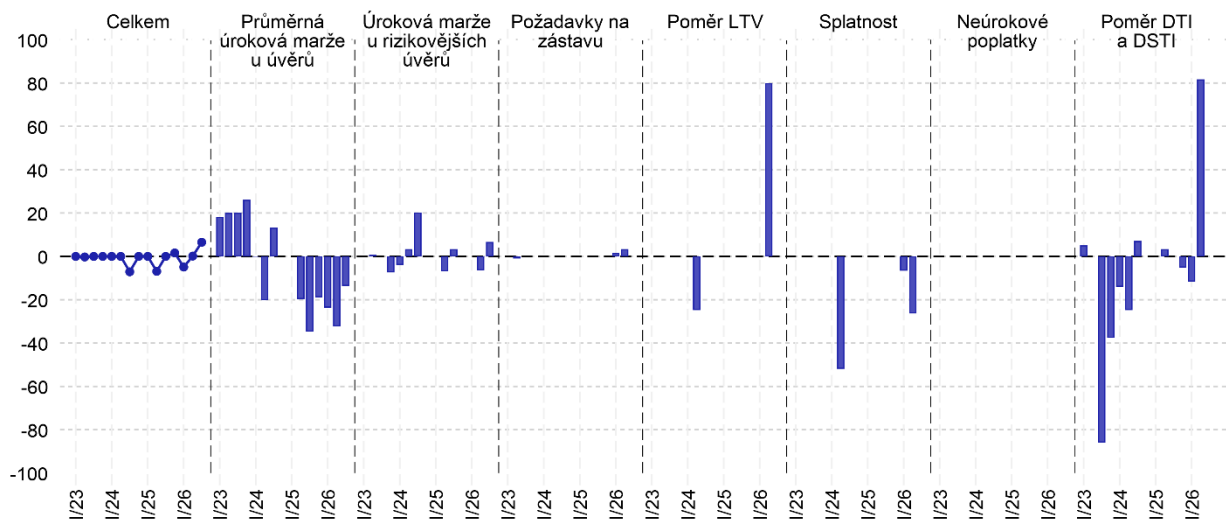
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 5

Změny podmínek při schvalování úvěrů na bydlení (otázka 10)

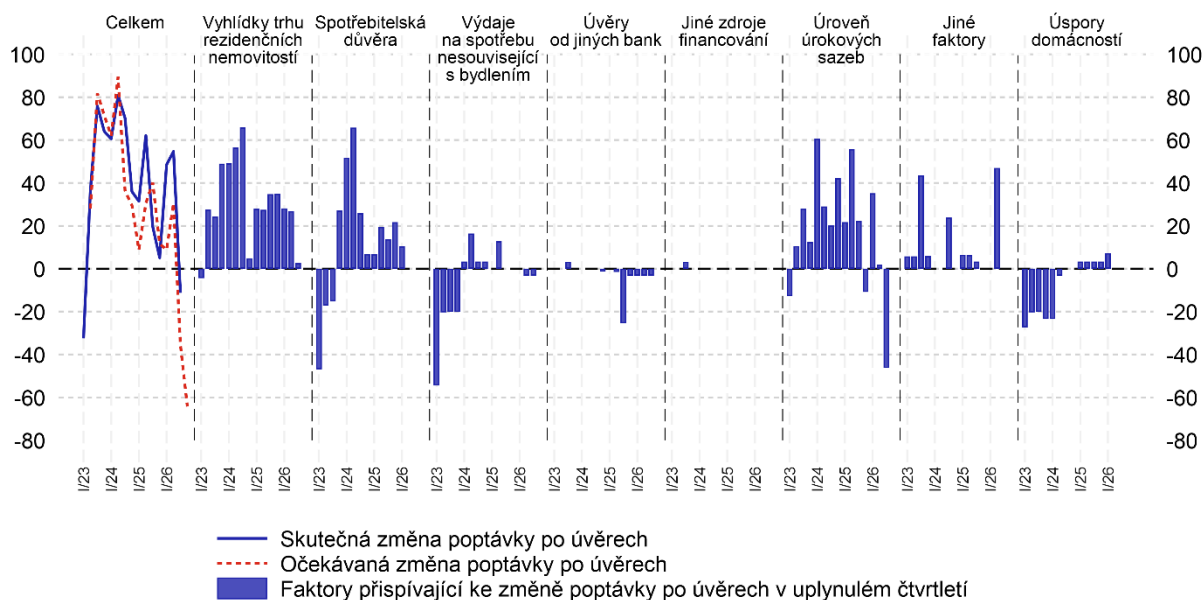
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 6

Změny poptávky domácností po úvěrech na bydlení (otázky 13, 14 a 17)

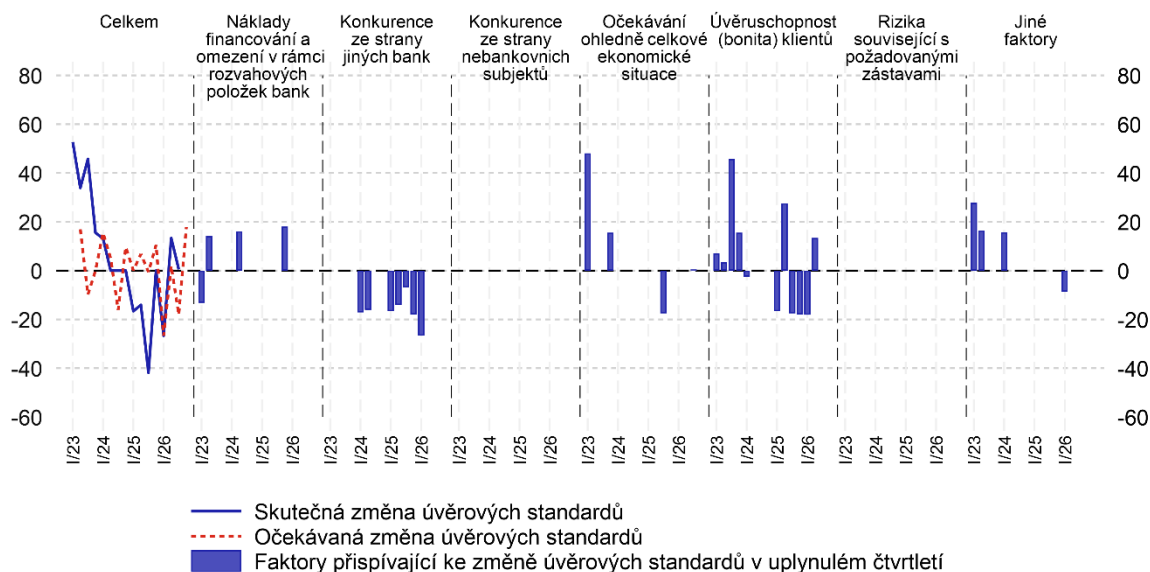
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = růst poptávky, záporná hodnota = pokles poptávky)

Graf 7

Změny úvěrových standardů bank u úvěrů na spotřebu (otázky 8, 11 a 16)

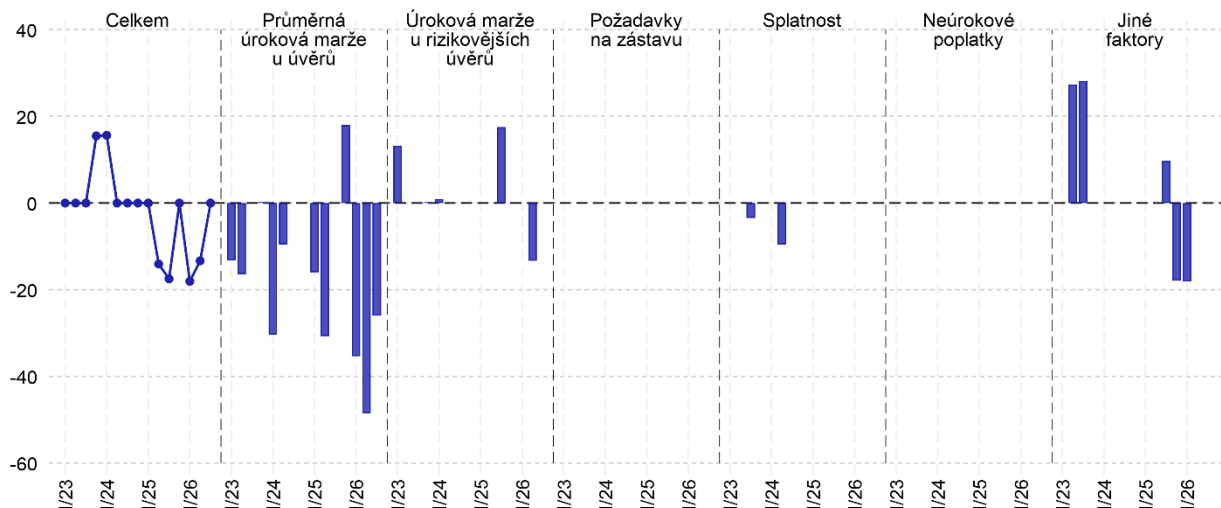
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 8

Změny podmínek při schvalování úvěrů na spotřebu (otázka 12)

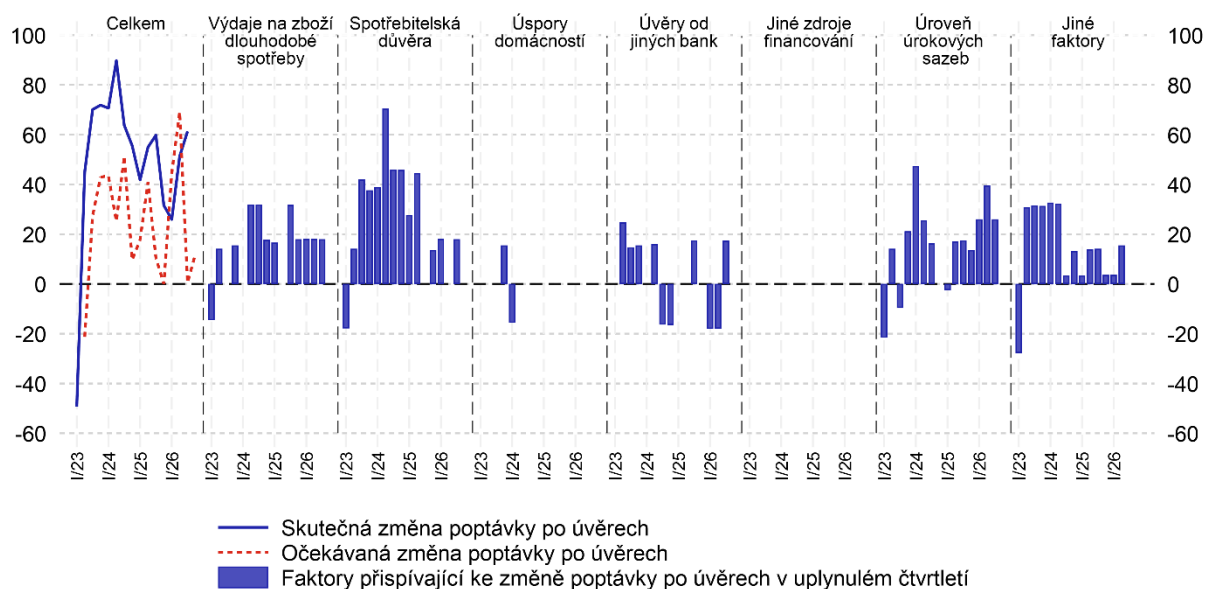
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 9

Změny poptávky domácností po úvěrech na spotřebu (otázky 13, 15 a 17)

(čisté procentní podíly, kladná hodnota = růst poptávky, záporná hodnota = pokles poptávky)

Vydává:

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

Na Příkopě 28

115 03 Praha 1

Česká republika

Kontakt:

ODBOR KOMUNIKACE SEKCE KANCELÁŘ

Tel.: 224 411 111

www.cnb.cz

